

[Arne Melchior]

at hvis dette er logisk, hvis dette tillige også er rigtigt – det kan selvfølgelig kun være en hypotese – så er det formentlig også rigtigt i forholdet til Sydafrika, men dér har SF altså en helt anden opfattelse. Det kunne man så kalde et paradoks, man kunne kalde det ulogisk. Ingen af delene er rigtig. Jeg mener simpelt hen, det er forkert af SF og hr. Jens Thoft at skelne på den måde, som han gør.

Men det skal ikke forstyrre enigheden i dag. Vi har ikke noget besvær med den dagsorden og gratulerer alle parter med, at den kan vedtages enstemmigt.

Glønborg (KRF):

I begyndelsen af debatten fik vi nogle interessante betragtninger om betydningen af en række af de fremmedord, som vi ikke kan undvære, når vi skal tale sammen. Jeg vil bruge nogle ord, som har betydelig ældre hjemmelsret i det danske sprog. Jeg håber, at vi er enige om betydningsindholdet, når jeg vil tale om »viden« og »erfaringer« og »klogskab« og »visdom«.

Selvfølgelig er vi som helhed klogere i 1990, end vi var i 1949. Erfaringer fra de 40 år har givet både større viden og bedre overblik, og det forpligter os til at handle i dag med visdom, der ikke er ringere end den, man havde i 1949.

Jeg har en alder, der gør, at jeg ikke var gammel nok til at sidde i Folketinget i 1949, og derfor kan jeg ikke have noget ansvar for det, man gjorde i 1949. På den anden side er jeg gammel nok til at huske, at jeg begreb situationen, som de ansvarlige handlede i, da de lavede embargoen i 1949. Jeg minder om, at vi dengang oplevede Amerika i gang med at hjælpe Europa på fode ved hjælp af Marshallplanen. Vi havde også oplevet nogle meget ubehagelige virkninger af det kommunistiske system, bl.a. i Tjekkoslovakiet fra 1948.

Det får mig til at sige, at visdommen i 1949 måske egentlig var på højde med den, vi har i dag, men naturligvis er vi blevet klogere, og derfor gør vi noget andet i 1990. Men jeg ser ikke nogen grund til at nære så stor foragt for beslutningstagerne i 1949 for det, de lavede.

Jeg vil gerne have lov til at parallelisere denne udvikling med det, som er sket i Sovjetunionen og i de øvrige lande i det østlige Europa, hvor vi i dag ser, at man vælter nogle stive og gamle systemer, og vi synes, at de bærer sig vist

ad. Men der er vel ingen af os, der vil drømme om at bebrejde Sovjetunionen og folkene i Sovjetunionen, at de i 1917 lavede en revolution og skilte sig af med et umenneskeligt og udueligt styre. Jeg mener, at borgerne i Rusland handlede vist i 1917, og jeg mener også, at de handler vist i 1990, hver i den givne situation.

Derfor er jeg heller ikke i tvivl om, at visdommen i dag siger os, med den klogskab, vi har, at vi skal se at få den embargo væk, så snart det kan lade sig gøre. Men vi er nødt til at tage det i nogle trin, og derfor er jeg glad for, at vi er nået frem til denne dagsorden i enighed. Jeg synes faktisk, den siger det rigtige.

Der ligger mellem begyndelsen og slutningen, altså imellem 1949 og 1990, en række begivenheder, som jeg ikke skal gøre mig til dommer over. Jeg tør ikke sige, om vi hele vejen igennem har båret os tilstrækkelig vist ad, om vi skulle have udnyttet de erfaringer og den viden, vi fik om, hvordan USA brugte det her, til at være vågnet op lidt tidligere og have reageret over for den måde, som embargoen blev brugt på.

Jeg synes, hr. Jens Thoft var fremme med nogle meget interessante betragtninger om dette. Jeg har bemærket, at de er blevet imødegået fra anden side, og jeg skal som sagt ikke sætte mig til dommer over dette. Jeg minder om, at i det eksempel, jeg har brugt som parallelisering, nemlig den politiske udvikling i Østeuropa, var vi enige om visdommen i det, man gjorde i 1917, også visdommen i det, man gør i dag, men jeg vil godt sætte nogle kraftige spørgsmålstejn ved, om man i den mellemliggende periode har båret sig særlig vist ad, om ikke man har været for sen til at erkende den udvikling, der fandt sted, den erfaring, den viden, man kunne samle sig, om, hvordan det her fungerede. På samme måde kan vi måske godt bebrejde os selv, at vi først i dag, i 1990, står klar til at afvikle denne embargo.

Jeg er ikke i tvivl om, at en åbning af grænser, handel på tværs af grænser, i allerhøjeste grad er med til at give en sikkerhedsfølelse, give tryghed for os alle sammen. Derfor er vi i dag stillet over for et eksempel på, at handelspolitik og sikkerhedspolitik hænger uløseligt sammen. De to ting kan simpelt hen ikke skilles ad. Det kunne der være behov for en række betragtninger om, bl.a. i forbindelse med det, vi diskuterer i nordisk sammenhæng i denne tid.